

**UCHWAŁA NR 169/IX/2019
RADY MIASTA PŁOCKA**

z dnia 27 czerwca 2019 r.

w sprawie przyjęcia programu samorządowego dla Miasta Płocka „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej”.

Na podstawie art. 12 ust. 11, art.91 i art.92 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) i art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, poz. 100, poz. 1076, poz. 1925, poz. 219 i poz. 2354 oraz z 2019 r. poz. 730 i poz. 924), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjąć samorządowy program na rzecz osób niepełnosprawnych „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej” na lata 2019-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizacja programu, o którym mowa w § 1 rozpocznie się z chwilą wejścia w życie niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Płocka.

§ 5. Traci moc uchwała nr 556/XXXIII/2013 Rady Miasta Płocka z dnia 26 marca 2013 roku, w sprawie przyjęcia programu samorządowego dla Miasta Płocka „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej”.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Miasta
Płocka

Artur Jaroszewski

Załącznik do Uchwały nr 169/IX/2019
Rady Miasta Płocka
z dnia 27 czerwca 2019 roku

**SAMORZĄDOWY
PROGRAM NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
„OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA W SPOŁECZNOŚCI
LOKALNEJ”
NA LATA 2019 – 2024**

PŁOCK 2019

Podstawa prawna Programu

- 1) **Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej** z 2000 r., w której zgodnie z art. 25 i 26 Unia Europejska uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności.
- 2) **Europejska Karta Społeczna**, uchwalona w 1961 r., która zawiera normy dotyczące bezpośrednio osób niepełnosprawnych, a w szczególności prawo do szkolenia zawodowego, rehabilitacji oraz readaptacji zawodowej i społecznej, bez względu na przyczynę i rodzaj ich inwalidztwa, prawa do poradnictwa i szkolenia zawodowego.
- 3) **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**, zgodnie z którą „osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej”.
- 4) **Karta Praw Osób Niepełnosprawnych** przyjęta uchwałą Sejmu RP z dnia 01 sierpnia 1997 roku, zgodnie z którą osoby niepełnosprawne mają prawo do:
 - a) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
 - b) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
 - c) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
 - d) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
 - e) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
 - f) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
 - g) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym: dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej,
 - h) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
 - i) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb. Sejm zobowiązuje w niniejszej karcie władze w tym samorządowe do tworzenia warunków urzeczywistniających prawa osób niepełnosprawnych.
- 5) **Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”** przyjęty Uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 roku w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program zakłada kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- 6) **Uchwała NR 810/XLIX/2018 Rady Miasta Płocka z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku.** Formy i zasady udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym reguluje również ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Ustawa z dnia z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz akty wykonawcze do w/w ustaw.

Przywołane regulacje prawne stanowią niewątpliwie rekomendację dla tworzenia i realizowania usług dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Miejsce realizacji Programu Płock

Ramy czasowe: lata 2019-2024.

Adresaci Programu

- 1) osoby niepełnosprawne;
- 2) rodziny z osobą niepełnosprawną;
- 3) organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz;
- 4) organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych;
- 5) kadra pomocy społecznej;
- 6) administracja samorządowa i rządowa;
- 7) placówki oświatowe kształcące osoby niepełnosprawne.

Koordynatorzy Programu

- 1) Dyrektor Wydziału Wspierania Inicjatyw Społecznych;
- 2) Rzecznik Osób Niepełnosprawnych;
- 3) Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych;

Misja Programu

Program „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej” ma kontynuować misję miasta dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Miasto Płock tworzy warunki zapewniające osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, dostęp do informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej.

Wprowadzenie do programu

Punktem wyjścia do opracowania programu jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.)

Opracowanie programu wymagało współpracy z wieloma instytucjami i jednostkami samorządu takimi jak: Wydział Wspierania Inicjatyw Społecznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Kultury, Miejski Zarząd Dróg, Środowiskowy Dom Samopomocy, Dom Pomocy Społecznej, Komunikacja Miejska, Główny Urząd Statystyczny, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych tak definiuje niepełnosprawność:

„Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.”

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku w 2006 r. i ratyfikowana przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego 6 września 2012r. i Karta Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. mówi, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji, co oznacza w szczególności prawo tych osób do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
 - 4) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
 - 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
 - 6) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
 - 7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
 - 8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
 - dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
 - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
 - dostępu do informacji,
 - możliwości komunikacji międzyludzkiej,
 - 9) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne nie są objęte bieżącą statystyką i dlatego precyzyjne ustalenie liczby takich osób jest trudne. Z ostatnich danych wynika, że liczba osób z niepełnosprawnością w Polsce wynosi 4,7 mln.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności odbywało się na zasadzie dobrowolności – ze względu na specyfikę i wrażliwość tematu. Na pytania odpowiadały osoby dorosłe, które wyraziły na to zgodę, natomiast na temat dzieci informacji udzielali rodzice lub opiekunowie.

W świetle powyższych wyjaśnień należy przyjąć, że ogólne liczby osób niepełnosprawnych mężczyzn i kobiet, w miastach i na wsi, uzyskane z wyników spisu 2011 – są niedoszacowane. W konsekwencji zaniżone są także odsetki osób niepełnosprawnych w relacji do ogólnej liczby ludności.

Liczba osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim w 2011r. wynosiła 515,7 tys. osób co stanowi 9,8 % ludności województwa.

W Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku /wg. danych na koniec 2018r/ zarejestrowanych było 261 niepełnosprawnych bezrobotnych (w tym 142 kobiety) oraz 71 niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu (w tym 27 kobiet).

6,8 % - stopa bezrobocia w Płocku

11,7 % - stopa bezrobocia w powiecie płockim

4,9 % - stopa bezrobocia województwie mazowieckim

Dane z GUS – na koniec 2018r

Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności przedstawia poniższa tabela:

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku wydał orzeczeń:

w 2015r.	- 3 871 pow. 16 roku życia
	- 671 do 16 roku życia
Razem 2015r.	4542
w 2016r.	- 2 868 pow. 16 roku życia
	- 558 do 16 roku życia
Razem 2016r.	3426
w 2017r.	- 3 026 pow. 16 roku życia
	- 523 do 16 roku życia
Razem 2017r.	3549
w 2018r.	- 3 019 pow. 16 roku życia
	- 574 do 16 roku życia
Razem 2018r.	3593

W świetle obowiązujących przepisów Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje orzeczenia potwierdzające niepełnosprawność, natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje o niezdolności do pracy, a Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Powyższe dokumenty są równoważne.

Praktyką powszechnie stosowaną jest, że osoby niepełnosprawne posiadają dwa dokumenty z różnych instytucji.

Cele programu

1. Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych oraz budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej i jej miejsca w społeczeństwie.
2. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m. in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
3. Wspieranie inicjatyw na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.
4. Realizacja zadań zmierzających do polepszenia sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin w opiece wytechnieniowej.
5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
6. Rehabilitacja i pomoc terapeutyczna oraz psychologiczna dla osób niepełnosprawnych.
7. Zagwarantowanie środowiska wolnego od barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i miejscu zamieszkania, barier w dostępie do środków transportu oraz w dostępie do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej.

8. Zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych.
9. Wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w szczególności na otwartym rynku pracy oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i środków utrzymania osobom niepełnosprawnym.
10. Zapewnienie możliwości pełnego uczestnictwa w kulturze oraz zapewnienie możliwości uprawiania sportu i korzystania z ogólnodostępnych form rekreacji.
11. Pogłębienie współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
12. Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Samorządem Województwa Mazowieckiego w zakresie pozyskiwania środków finansowych.

Zadania i metody realizacji celów Programu

1. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m. in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym:

- likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, a w szczególności w placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej, obiektach kultu religijnego oraz mieszkaniach osób niepełnosprawnych,
- likwidacja barier komunikacyjnych i transportowych, poprzez zorganizowanie specjalistycznego transportu dla osób niepełnosprawnych oraz wymianę taboru w Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. na autobusy niskopodłogowe, w 2018 roku tabor spółki powiększył się o 25 autobusów hybrydowych, niskopodłogowych, przystosowanych do przewozów osób niepełnosprawnych, wyposażonych m.in. w systemy dźwiękowe. Niemal cały tabor (107 autobusów na 112) przystosowany jest do przewozu osób niepełnosprawnych.
- adaptacja przestrzeni publicznej do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących po przez: odpowiednie oznaczenia przejść dla pieszych, oznaczenia na przystankach komunikacji miejskiej, przystosowanie autobusów komunikacji miejskiej np. w system informacji dźwiękowej, odpowiednie oznakowanie schodów, drzwi, sygnalizacja dźwiękowa na przejściach dla pieszych,
- modernizacja i remont chodników oraz innych obiektów środowiska zewnętrznego,
- tworzenie i oznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- inicjowanie i wspieranie finansowe działań różnych podmiotów zmierzających do podejmowania przedsięwzięć mających na celu zwiększanie integracji społecznej ze środowiskiem osób niepełnosprawnych,
- upowszechnianie najlepszych rozwiązań w zakresie tworzenia środowiska przyjaznego dla osób niepełnosprawnych,
- popularyzowanie obowiązku przestrzegania zapisów prawa budowlanego w zakresie budownictwa obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci z niepełnosprawnością np. w formie półkolonii,
- podejmowanie działań służących umożliwieniu uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i sportowych osobom niepełnosprawnym.

2. Rozwój potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania zmierzające do polepszenia sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin:

- wspieranie organizacji pozarządowych i innych podmiotów uprawnionych, realizujących zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej,

- udostępnianie organizacjom pozarządowym na preferencyjnych zasadach obiektów sportowych i kulturalnych w celu umożliwienia realizacji ich przedsięwzięć dotyczących osób niepełnosprawnych,
- promowanie działań organizacji pozarządowych,
- pogłębianie współpracy instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na integrację osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym,
- działalność Miejskiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, opiniowanie przez Radę wszelkich projektów pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

3. Zwiększanie dostępności osób niepełnosprawnych do specjalistycznego poradnictwa i metod rehabilitacji w jak najwcześniejszej fazie powstania lub wykrycia niepełnosprawności:

- poradnictwo w zakresie różnych form świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- tworzenie placówek rehabilitacyjnych dla mieszkańców Płocka,
- dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej,
- dofinansowanie ze środków Gminy uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej,
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy,
- usługa asystenta dla osób niepełnosprawnych.

4. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych:

- prowadzenie prelekcji w szkołach i placówkach oświatowych na temat przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności, pomocy osobom niepełnosprawnym,
- informowanie mediów o przedsięwzięciach w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym i prowadzenie wspólne z mediami kampanii informacyjnej mającej na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na sytuację i potrzeby osób niepełnosprawnych,
- inspirowanie osób niepełnosprawnych do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce – popularyzacja aktywnych form życia,
- edukacja społeczeństwa poprzez spotkania promujące zdrowy styl życia,
- podejmowanie działań w celu podniesienia poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych, ich spraw i potrzeb,
- przeciwdziałanie marginalizacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:

- wsparcie działań mających na celu tworzenie warunków do nauki dla młodzieży niepełnosprawnej w szkołach ponadpodstawowych,
- zatrudnienie w placówkach oświatowych z oddziałami integracyjnymi kadry posiadającej odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi ,

- wyposażenie pracowni w pomoce naukowe dla uczniów niepełnosprawnych, a w szczególności dla uczniów niedosłyszących i niedowidzących,
- wspieranie działań służących integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- obejmowanie aktywną opieką psychologiczną i pedagogiczną wszystkich dzieci niepełnosprawnych od momentu stwierdzenia niepełnosprawności, a ich rodziców doradztwem psychologicznym i pedagogicznym.

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie, przystosowanie stanowisk pracy, adaptację pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- organizowanie i dofinansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych,
- przyznawanie osobom niepełnosprawnym bezrobotnym lub poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie i przekwalifikowanie oraz promowanie różnych form zatrudnienia ,
- podnoszenie świadomości społecznej celem przezwyciężenia negatywnych postaw dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- współpraca z Zakładem Aktywności Zawodowej.

Institucje i organizacje wspierające realizację programu i działające na rzecz osób niepełnosprawnych

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach którego funkcjonują:

- Zespoły pracy Socjalnej,
- Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

2. Wydział Wspierania Inicjatyw Społecznych.

3. Miejski Urząd Pracy w Płocku.

4. Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc”.

5. Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

8. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m. in. – ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc rodzinom i osobom w przezwyciężaniu trudności codziennego życia. Pomoc świadczona przez Ośrodek dąży do rozwiązania tych problemów poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia tych rodzin.

Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, zajmuje się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.)

Podstawowe zadania to:

- dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

Zespoły Pracy Socjalnej

Pracownicy socjalni poszczególnych Zespołów Pracy Socjalnej prowadzą pracę w oparciu o kontrakt socjalny, zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z 8 listopada 2010r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010r., Nr 218, poz. 1439).

Organizowane są dwie formy wsparcia:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- mieszkania chronione terapeutyczne.

Na terenie miasta Płocka funkcjonuje 28 mieszkań chronionych.

Do zadań rzeczowych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności należy:

- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osobom poniżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- Wydawanie kart parkingowych
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

Mieszkania chronione

Mieszkania chronione są formą oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na sytuację życiową potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki.

W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadził 28 mieszkań chronionych w bloku przy ul. Kutrzeby 19. W ramach 21 mieszkań prowadzonych przez Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, 14 było przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności. Każde mieszkanie przeznaczone jest, w zależności od metrażu dla 3 lub 4 mieszkańców. Jedno z mieszkań, przeznaczone dla 3 osób, jest dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Do bloku prowadzi podjazd dla wózków, a w jednej z klatek jest zamontowana platforma schodowa dla wózków inwalidzkich. 1 mieszkanie jest przystosowane dla osoby głuchoniemej poprzez sygnalizator świetlny zastępujący dzwonek do drzwi.

Z pobytu w mieszkaniach chronionych w 2018 r. skorzystało 31 osób niepełnosprawnych. Były to osoby z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością ruchową, w tym 1 osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim, 1 osoba głuchoniema, osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. W zdecydowanej większości osoby niepełnosprawne mogły korzystać z odrębnych pokoi w ramach mieszkania.

Miejski Urząd Pracy

Miejski Urząd Pracy realizuje między innymi zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Dysponuje środkami z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a następnie przyznaje osobom niepełnosprawnym dofinansowania na:

- rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osobie niepełnosprawnej,
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych,
- szkolenia i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych,
- staże dla niepełnosprawnych absolwentów,
- doradztwo i aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Wydział Wspierania Inicjatyw Społecznych
Referat Rzecznika Osób Niepełnosprawnych

Najważniejsze obszary działalności biura to:

- działanie w obronie interesów osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- pomoc w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu ortopedycznego,
- interwencje w instytucjach niosących pomoc osobom niepełnosprawnych,
- informowanie o programach celowych realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- występowanie z inicjatywami i wnioskami w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych,
- informacja o instytucjach, stowarzyszeniach działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie usług transportowych dla osób z niepełnosprawnością zamieszkałych na terenie miasta,
- realizacja Programu Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- interwencje u administratorów budynków w sprawach likwidacji barier architektonicznych,
- kontynuowanie akcji parkingowej poprzez: monitowanie u administratorów parkingów o wyznaczenie miejsc postojowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych; współpracę z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską.

Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Pomoc udzielona uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Miejskie Przedszkola

W roku szkolnym 2017/18 płocki samorząd prowadził 25 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 6 z oddziałami integracyjnymi.

Stan bazy lokalowej przedszkoli miejskich, również w roku 2017/18 uległ kolejnym zmianom. W lutym 2018 r., po feriiach zimowych rozpoczęło funkcjonowanie w nowej siedzibie Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 w Płocku, przy ul. Gałczyńskiego 7.

Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2017/18 funkcjonowało 19 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasto Płock (o 3 więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym), w tym 18 z ustalonym obwodem szkolnym i Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia.

Szkolnictwo specjalne

Edukacja w zakresie kształcenia specjalnego odbywała się w 2 ośrodkach i szkole podstawowej.

Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy nr 1 im. Księdza Jana Twardowskiego (Szkoła Podstawowa Nr 9 Specjalna, Gimnazjum nr 7 (klasy II i III), internat). Do szkoły podstawowej przyjmowano dzieci na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność umysłową w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz dzieci z autyzmem. Dla dzieci niepełnosprawnych umysłowo w stopniu głębokim prowadzone były indywidualne zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze oraz działały grupy rewalidacyjno – wychowawcze. Łącznie w placówce kształciło się 188 uczniów, funkcjonowało 29 oddziałów (bez internatu). W celu usprawnienia zaburzonych funkcji uczniowie objęci byli zajęciami z zakresu integracji sensorycznej, logopedii,

gimnastyki korekcyjnej, rewalidacji indywidualnej i zespołowej.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 1	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa Nr 9 Specjalna	106	16
Gimnazjum Nr 7 Specjalne (klasy II i III)	48	8
Indywidualne zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze	15	-
Grupy rewalidacyjno- wychowawcze	19	5
Internat	34	4
Razem	222 (w tym 34 internat)	33 (w tym 4 internat)

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2 (Branżowa Szkoła I Stopnia nr 6 Specjalna, klasy II i III dotychczasowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 6 Specjalna i Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, internat). W roku szkolnym 2017/2018 szkoła zawodowa kształciła w zawodach: kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, piekarz, fryzjer, ogrodnik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, introligator. Trzyletnia Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy przyjmowała uczniów z orzeczeniem do kształcenia specjalnego w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dla uczniów spoza miasta funkcjonuje internat.

Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjne przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym Nr 2 w Płocku jest to obiekt z pomieszczeniami terapeutycznymi i rehabilitacyjnymi przeznaczony dla osób niepełnosprawnych. Oferuje wielokierunkowe wsparcie dla dzieci i młodzieży z różnego rodzaju deficytami. Ma na celu umożliwienie jak najszerszego dostępu do specjalistów w zakresie usprawniania i terapii psychologiczno – pedagogicznej, w tym fizjoterapeuty, psychologa, logopedy, pedagogów i terapeutów. W roku szkolnym 2017/2018 w Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjnym przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 2 w Płocku z zajęć terapeutycznych i usprawniających skorzystało 83 uczniów SOSW nr 2 oraz 80 dzieci z terenu Miasta Płocka.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2 w Płocku	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Dotychczasowa Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 6 (klasy II i III)	95	10
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	62	11
Branżowa Szkoła I Stopnia nr 6 Specjalna	38	4
Internat	82	9
Razem	277 (w tym 82 internat)	34 (w tym 9 internat)

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 24 w Płocku (Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 24 i klasy II i III Gimnazjum Nr 9 Specjalnego). Do szkoły przyjmowano dzieci z uwagi na z uwagi na niepełnosprawność umysłową w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną, autyzmem. W szkole funkcjonowały również Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka. W roku szkolnym 2017/18 pomocą objęto ok. 150 dzieci.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 24	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Szkoła podstawowa kl. I-VII	64	16
Zespoły Wczesnego Wspomagania	150	10
Klasy II i III Gimnazjum Specjalnego nr 9 w SP nr 24 Specjalnej	25	5
Razem	239	31

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej to instytucja, w której odbywa się rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Trafiają tam osoby niepełnosprawne po ukończeniu kształcenia w szkole specjalnej. Przez około pięć lat osoba powinna być przygotowana do podjęcia zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, zakładzie aktywności zawodowej bądź na otwartym rynku pracy.

Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone są głównie przez organizacje pozarządowe:

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Mościckiego 6, 09-400 Płock.
2. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Warsztat Terapii Zajęciowej dla Osób Niewidomych, ul. Królowej Jadwigi 9b, 09-400 Płock.
3. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Płockiej ul. Sienkiewicza 54 Płock
4. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu "Jestem" ul. 3 Maja 16, Płock
5. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Jakuba, ul. Harcerska 91, 09-409 Płock
6. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Zakładzie Karnym w Płocku, ul. Sienkiewicza 22

Liczba uczestników wszystkich WTZ w Płocku – 130 osób,

Na podstawie porozumienia przekazywane są środki dla Powiatu Płockiego na terapię dla 5 osób – mieszkańców Płocka.

Miejska Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Rada jest organem opiniodawczo – doradczym Prezydenta Miasta Płocka.

Składa się z 5 osób na co dzień zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych. Posiedzenia Rady odbywają się kilkanaście razy w roku.

Przedstawiciele Rady biorą udział w pracach poszczególnych komisji Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, opiniujących wnioski osób niepełnosprawnych występujących o dofinansowanie ze środków PFRON.

Rada opiniuje:

- propozycję maksymalnych kwot dofinansowania sprzętów rehabilitacyjnych i likwidacji barier architektonicznych,
- procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przyznawany osobom niepełnosprawnym,
- procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań dla osób niepełnosprawnych uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

- projekty, plany finansowe podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Płocka.

Zakończenie

Samorządowy Program na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej” zawiera plan działania na lata 2019 – 2024, przedstawia krótką charakterystykę instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością, ich potrzeby oraz zakres działania celem likwidacji utrudnień i ograniczeń uniemożliwiających życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych.

Program ma na celu podniesienie świadomości społecznej na temat problemów osób z niepełnosprawnością, oraz zapewnienia im pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym. Aby planowane działania przyniosły oczekiwane rezultaty należy zaangażować wiele podmiotów oraz wykorzystać wszelkie zasoby materialne i personalne.